

STEEDS MEER MENSEN VRAGEN HULP VOOR SCHULDBEMIDDELING

“Voor mensen in armoede moet het ergste nog komen”

BRUSSEL ■ Het aantal mensen met een leefloon of dat financieel hulp vraagt aan het OCMW is de voorbije maanden gedaald. Toch vreest het Belgische Netwerk voor Armoedebestrijding dat voor mensen in armoede het ergste nog moet komen, zeker nu eind deze maand de meeste steunmaatregelen aflopen. “We vrezen dat de schuldenproblematiek de komende maanden nog zal toenemen.”

DOOR VINCENT VANHOORNE

Eerst het goede nieuws: de voorbije maanden is het aantal mensen met een leefloon opnieuw licht gedaald. “Waar het aantal leefloners in januari en februari van dit jaar piekte naar 160.000, nam dit opnieuw wat af naar 157.000 in mei en 152.000 in juni 2021. Dat blijkt uit een recent bevraging over de steunaanvragen bij de OCMW’s”, weet Jan De Coninck, woordvoerder van de programmatische federale overheidsdienst Maatschappelijke Integratie. “Mogelijk kan dit gezien worden als een eerste voorzichtig teken dat het zwaartepunt van de crisis op vlak van sociale impact achter ons ligt. Toch is voorzichtigheid geboden, want de meeste crisismaatregelen lopen nog tot eind september. En je moet er ook rekening mee houden dat ook in niet-covidjaren er in de zomermaanden vaak een daling is van het aantal leefloners.”

Het aantal aanvragen voor maatschappelijke hulp bij de OCMW’s bedroeg in juni zo’n 190.000. “Dat is iets minder dan de piek van 200.000 aanvragen in februari en maart van dit jaar, maar nog altijd beduidend hoger dan bij de start van de coronacrisis in maart 2020, toen maandelijks zo’n

150.000 mensen een beroep deden op maatschappelijke hulp- en dienstverlening. Dit grote aantal steunaanvragen wijst op een hoge sociale nood, zowel bij mensen met als zonder een leefloon.”

MEER VOEDSELHULP

“Die maatschappelijke hulp- en dienstverlening door de OCMW’s bestaat uit verschillende facetten. Zo piekte het aantal aanvragen voor niet-dringende medische hulp tot meer dan 60.000 in juni 2021, dat zijn er maandelijks bijna 10.000 meer dan in pre-coronatijden. Het aantal aanvragen voor financiële hulp bij de OCMW’s bedroeg in juni 2021 iets meer dan 40.000. Daarmee zitten we op hetzelfde niveau als voor de crisis. De hulp voor schuldbemiddeling stijgt verder door tot bijna 50.000 aanvragen in juni 2021, terwijl er dat anderhalf jaar terug maandelijks zo’n 35.000 waren. De voedselhulp via de OCMW’s bereikte een hoogtepunt in maart 2021 met 60.000 aanvragen, in juni 2021 waren dat er 50.000, toch nog steeds 10.000 meer dan pre-corona”, somt Jan De Coninck op. Het Belgisch Netwerk voor Armoede-

► In juni 2021 kregen de OCMW’s maar liefst 50.000 aanvragen voor hulp bij schuldbemiddeling binnen. Een groot verschil met anderhalf jaar geleden, toen dat er maandelijks zo’n 35.000 waren. (foto Getty Images)

bestrijding (BAPN) vreest dat voor mensen in armoede het ergste nog moet komen. “We zagen dit bijvoorbeeld ook bij de financiële crisis van 2008 waar de echte impact op de schuldenproblematiek een tijdje op zich liet wachten”, zegt Judith Tobac van BAPN. “Toen zagen we pas in 2009 een sterke stijging in het aantal nieuwe

“Ook bij de financiële crisis van 2008 liet de echte impact een tijdje op zich wachten”

Judith Tobac,
Belgisch Netwerk voor
Armoedebestrijding

aanvragen voor een collectieve schuldenregeling. En de meeste nieuwe aanvragen gebeurden pas in 2010. Dat aantal bleef trouwens gedurende meerdere jaren ook vrij hoog. Mensen die in de coronacrisis financiële problemen kregen, konden nog rekenen op een aantal maatregelen zoals betalingsuitstel van een hypotheek krediet of een consumentenkrediet. Deze maatregelen lopen nu stilaan op hun einde. Veel mensen hebben ook hun laatste spaargeld opgebruikt om toch nog de facturen te kunnen betalen. We

vrezen dan ook dat de schuldenproblematiek de komende maanden nog zal toenemen.”

GEEN ANTWOORD OP STRUCTURELE OORZAKEN

“Mensen bij wie het water voordien al aan de lippen stond, hadden het tijdens de coronacrisis nog harder te verduren”, weet Heidi Degerickx, algemeen coördinator van het Netwerk tegen Armoede dat 58 armoedeverenigingen in Vlaanderen en Brussel groepeerd. “Bepaalde tijdelijke maatregelen waren meer dan welkom en zelfs hard nodig, maar zijn geen antwoord op de structurele oorzaken van armoede. Heel wat organisaties zagen de vraag naar voedselhulp stijgen bij het uitbreken van de coronacrisis. Voedselhulp is echter een noodzakelijk kwaad, een vorm van noodhulp in tijden van crisis die beperkt moet zijn in tijd en ruimte. We vinden het merkwaardig dat er nu in het kader van de relance extra geld komt voor voedselhulp. Dat is geen structurele oplossing voor honger of armoede. Geef mensen in armoede voldoende inkomen, boven de Europese armoedegrens. Met een menswaardig inkomen kunnen zij zelf in hun basisbehoeften voorzien. Dat scheelt al een slok op de borrel. Want deze mensen hebben ook nood aan betaalbare huurwoningen, kansen op de arbeidsmarkt en kwaliteitsvolle gezondheidszorg. We willen met overheden en beleidsmakers het gesprek daarover graag verder aangaan”, besluit Heidi Degerickx.

175.000 Belgen afhankelijk van voedselhulp

“Momenteel doen maandelijks 175.000 mensen in ons land een beroep op voedselhulp”, zegt Jozef Mottar, gedelegeerd bestuurder van de Voedselbanken. “In 2019 waren dat er gemiddeld 168.000. Dat aantal piekte in 2020 tot 195.000. Momenteel zitten we opnieuw op het niveau van eind 2020. We stellen wel vast dat dit aantal niet verder afneemt. We blijven dus relatief stabiel op een hoger niveau dan voor de coronacrisis. De vraag is dus hoger, maar de hoeveelheid voedsel die we krijgen blijft relatief gelijk. Gelukkig kunnen we momenteel extra voeding aankopen dankzij de uitzonderlijke financiële steun van de federale overheid. Toch komen we eigenlijk net iets te kort. Mensen krijgen op vandaag in kilogram uitgedrukt iets minder voeding mee dan voorheen. De nood aan de aanbodzijde blijft dus heel groot. We verwachten niet dat het aantal mensen dat op voedselhulp een beroep doet de komende maanden zal dalen. De vraag ligt in de zomer sowieso iets lager dan tijdens de wintermaanden.” (VVHR)

■ De Voedselbanken financieel steunen kan via www.foodbanks.be/nl/doe-een-gift